

spektøren havde forlangt et beløb større end overskuddet hensat til afskrivning på usikre engagementer); men til trods herfor måtte man i 1928 konstatere, at over halvdelen af aktiekapitalen var gået tabt, og at det var nødvendigt at foretage en rekonstruktion.

De forhandlinger der førtes herom med regeringen, gående ud på at overføre de største af bankens usikre engagementer til Landmandsbankens statsgaranterede afviklingsafdeling, endte negativt af indenrigspolitiske årsager, og banken måtte lukke den 28. september. For at kunne fortsætte virksomheden var man herefter henvist til at søge tilvejebragt en rent privat bankmæssig ordning. Dette lykkedes, og den 3. oktober kunne banken igen åbne efter at den gamle aktiekapital var nedskrevet til 20 % og ny ansvarlig kapital på 53 mill. kr. var skaffet til veje. Med det således skabte grundlag vandt banken fuldtud tilliden tilbage, hvorved en genopbygning under ny ledelse muliggjordes.

Den sidste periode af Privatbankens historie rummer ikke så megen dramatik, og forfatteren har foretrukket at lægge hovedvægten på en fremstilling af landets nationaløkonomiske politik fremfor at gå i dybden med det rent bankmæssige. 1930'erne er mere end noget andet tidsrum præget af lovgivningsmagtens indgreb i det økonomiske liv, og kriseforanstaltningerne stillede store krav til banker, krav, der af Privatbanken kunne honoreres i kraft af en dygtig ledelse og konjunkturmedgang. Tiden under og efter verdenskrig II er temmelig stedmoderligt behandlet; dels er disse år knapt så skæbnesvangre i bankmæssig henseende, dels kan der være grund til at vente med at fælde dom, og endelig ville en dyberegående redegørelse medføre en vurdering af den nuværende ledelse, hvad denne udtrykkelig har frabedt sig.

I et slutningskapitel trækker forfatteren hovedlinjerne op i udviklingen gennem de

100 år. Kapitlet er i sig selv vidnesbyrd om den nøgternhed og objektivitet, der sammen med forfatterens viden har gjort det muligt for ham at udarbejde et så værdifuldt værk.

Troels Jungersen.

1. **George Frederick: Introduction to Motivation Research.** Business Bourse Publishers. New York 1957. 230 sider. \$ 4.75.

Motivanalyser har allerede for et par år siden holdt sit indtog her i landet og indtager nu ikke længere nogen særstilling blandt de analyseformer, der anvendes i marketingsarbejdet på det danske marked.

Dette faktum har medført, at der er stigende interesse for og nogen diskussion om motivanalyse. Og dermed er der også et latent behov for saglig orientering om emnet, uden at der på dansk findes nogen særlig litteratur derom.

På baggrund af de her nævnte forhold lyder en titel som „Introduction to Motivation Research“ ret forlokkende, og forhåndsformodningen er for, at teksten bag en sådan titel dækker det førnævnte behov, så meget mere som forfatteren ifølge smudsomslagets tekst tilsyneladende er en erfaren mand indenfor marketingsområdet.

Bogen kan groft deles i tre hovedafsnit:

- 1) Argumentation for M.R. og tilbagevisning af angreb på anvendelsen af M.R.
- 2) Gennemgang af M.R. analyseteknikken.
- 3) Påvisning af M.R.'s praktiske anvendelighed.

Denne 3-delning, der er anmelderens, følges ikke helt stringent af forfatteren, som imidlertid heller ikke holder sig til sine egne kapitelinddelinger. Det er en væsentlig fejl ved denne bog, at den mangler systematisk opbygning og gen-

spektøren havde forlangt et beløb større end overskuddet hensat til afskrivning på usikre engagementer); men til trods herfor måtte man i 1928 konstatere, at over halvdelen af aktiekapitalen var gået tabt, og at det var nødvendigt at foretage en rekonstruktion.

De forhandlinger der førtes herom med regeringen, gående ud på at overføre de største af bankens usikre engagementer til Landmandsbankens statsgaranterede afviklingsafdeling, endte negativt af indenrigspolitiske årsager, og banken måtte lukke den 28. september. For at kunne fortsætte virksomheden var man herefter henvist til at søge tilvejebragt en rent privat bankmæssig ordning. Dette lykkedes, og den 3. oktober kunne banken igen åbne efter at den gamle aktiekapital var nedskrevet til 20 % og ny ansvarlig kapital på 53 mill. kr. var skaffet til veje. Med det således skabte grundlag vandt banken fuldtud tilliden tilbage, hvorved en genopbygning under ny ledelse muliggjordes.

Den sidste periode af Privatbankens historie rummer ikke så megen dramatik, og forfatteren har foretrukket at lægge hovedvægten på en fremstilling af landets nationaløkonomiske politik fremfor at gå i dybden med det rent bankmæssige. 1930'erne er mere end noget andet tidsrum præget af lovgivningsmagtens indgreb i det økonomiske liv, og kriseforanstaltningerne stillede store krav til banker, krav, der af Privatbanken kunne honoreres i kraft af en dygtig ledelse og konjunkturmedgang. Tiden under og efter verdenskrig II er temmelig stedmoderligt behandlet; dels er disse år knapt så skæbnesvangre i bankmæssig henseende, dels kan der være grund til at vente med at fælde dom, og endelig ville en dyberegående redegørelse medføre en vurdering af den nuværende ledelse, hvad denne udtrykkelig har frabedt sig.

I et slutningskapitel trækker forfatteren hovedlinjerne op i udviklingen gennem de

100 år. Kapitlet er i sig selv vidnesbyrd om den nøgternhed og objektivitet, der sammen med forfatterens viden har gjort det muligt for ham at udarbejde et så værdifuldt værk.

Troels Jungersen.

1. **George Frederick: Introduction to Motivation Research.** Business Bourse Publishers. New York 1957. 230 sider. \$ 4.75.

Motivanalyser har allerede for et par år siden holdt sit indtog her i landet og indtager nu ikke længere nogen særstilling blandt de analyseformer, der anvendes i marketingsarbejdet på det danske marked.

Dette faktum har medført, at der er stigende interesse for og nogen diskussion om motivanalyse. Og dermed er der også et latent behov for saglig orientering om emnet, uden at der på dansk findes nogen særlig litteratur derom.

På baggrund af de her nævnte forhold lyder en titel som „Introduction to Motivation Research“ ret forlokkende, og forhåndsformodningen er for, at teksten bag en sådan titel dækker det førnævnte behov, så meget mere som forfatteren ifølge smudsomslagets tekst tilsyneladende er en erfaren mand indenfor marketingsområdet.

Bogen kan groft deles i tre hovedafsnit:

- 1) Argumentation for M.R. og tilbagevisning af angreb på anvendelsen af M.R.
- 2) Gennemgang af M.R. analyseteknikken.
- 3) Påvisning af M.R.'s praktiske anvendelighed.

Denne 3-delning, der er anmelderens, følges ikke helt stringent af forfatteren, som imidlertid heller ikke holder sig til sine egne kapitelinddelinger. Det er en væsentlig fejl ved denne bog, at den mangler systematisk opbygning og gen-

nemførelse. Læseren får let det indtryk, at bogen er skrevet efter den amerikanske opskrift, ifølge hvilken man trykker på startknappen til båndoptageren og så taler bogen ind, hvorefter forfatteren ikke ser sit eget produkt, før det foreligger færdigindbundet og duftende af frisk tryk-sværte. Resultat: manglende sammenhæng og langt mere fyld end det er nødvendigt for at give ordene det fornødne antal sproglige fedtperler at trille på.

Meget M.R.-interesserede, der er i besiddelse af en smule overbærenhed, vil vel kunne have nogen glæde af at læse kapitlerne 3 - 4 og 7 - 13 incl., medens den øvrige del af bogen er mindre læseværdig.

Man vil formentlig have fået indtryk af, at de indledningsvis omtalte forventninger, som man med rimelighed kunne have på forhånd, ingenlunde indfries af denne bog.

Werner Bachmann.

Rune Höglund, Torsten Carlsson, Gunnar Ericsson, Folke Kristensson, Sven H. Åsbrink, Göran C-O Claesson: **Bransch-rationalisering - Mening, Metoder, Möjligheter.** P. A. Norstedt & Söner, Sth. 1958. 310 sider, 18 sv. kr.

(*Studieförbundet Näringsliv och Samhälle*).

I Danmark er spørgsmålet om strukturrationalisering inden for industrien måske mere aktuelt end nogetsteds. Mere end 25 års omfattende importbeskyttelse, et lille hjemmemarked, kapitalmarkedets organisation samt skatte-, nærings- og monopol-lovgivningen har tilsammen virket stærkt konserverende på betydelige dele af vor industri. Markedsplanerne, de store år-gange og stagnationen inden for den traditionelle landbrugsekspor gør det imidlertid tvingende nødvendigt, at spørgsmålet om strukturrationalisering nu tages op til undersøgelse. Denne bog om de svenske erfaringer vedrørende en branchevis strukturrationalisering, vil derfor blive

modtaget med den største interesse i de danske industrikredse, der står over for problemet inden for deres egen branche.

Den arbejdsgruppe, som det initiativrige *Studieförbundet Näringsliv och Samhälle* har samlet, har her for det første givet os et værdifuldt materiale, omfattende erfaringerne fra de undersøgelser over enkeltbrancher, der er foretaget i Sverige i efterkrigsårene, og desuden har gruppen selv gennemført en klagørende diskussion af de mest hensigtsmæssige midler til gennemførelsen af en brancherationalisering.

Undersøgelsen vedrører kun *industriens* rationaliseringsproblemer. I seks kapitler behandles de undersøgelser, der er foretaget med henblik på strukturrationalisering inden for følgende industrier: tekstil, skotøj, møbler, el, bygningsmaterialer samt sten. Især hæfter gruppen sig ved de forslag, der er fremsat om direkte brancherationalisering, påvirkning af efterspørgslen, bekæmpelse af strukturkonserverende faktorer, højnelse af de enkelte foretagenders effektivitet, personaleud-dannelse og sociale forhold.

For hver brancheundersøgelse har man dernæst gennem samtaler med sagkyndige forsøgt at danne sig et overblik over, i hvilken udstrækning forslagene er blevet udført i praksis og - hvor dette ikke er sket - hvad grunden hertil har været.

Det viser sig, at de foretagne brancheundersøgelser ikke direkte har medført store ændringer i de berørte branchers struktur. Dette kan skyldes, at undersøgelserne og de fremsatte forslag ikke har været helt hensigtsmæssige - og arbejdsgruppen har en hel del at sige herom - og desuden er der eksempler på, at selve fremkomsten af en undersøgelseskomité har ansporet branchen til anstrengelser, som ellers ville have været ugjorte.

Gruppen mener derfor, „att en skickligt genomförd allmän kartläggning av vissa brancher kan - alldeles oavsett vem som utför den och om några rekommendatio-